



## ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ (Ιω. 20, 19-31)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Γρίμποβο, στις 4/5/1997)

### Χιλιотραγουδισμένο τραγούδι

Αυτές τις μέρες ζούμε μέσα στην χαρά της Αναστάσεως του Χριστού. Όλες οι εορτές της εκκλησίας είναι χαρά, αλλά σαν την χαρά της Ανάστασης του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, δεν θα βρούμε σε καμία εορτή. Γι' αυτό ακριβώς και όλα τα τροπάρια μιλάνε για την βαθιά χαρά και ευφροσύνη της καρδιάς του ανθρώπου, που κατάλαβε το βαθύ νόημα της Ανάστασης και πίστεψε ειλικρινά στον Κύριό μας Ιησού Χριστό.

Από την στιγμή που κάνουμε την Ανάσταση, τη νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου, και στη συνέχεια κάθε ημέρα, κατά το τυπικό της εκκλησίας, ψάλλουμε εκατό τουλάχιστον φορές το «Χριστός Ανέστη», ίσως και περισσότερες.

Ξέρετε τι σημαίνει αυτό αδελφοί; Σημαίνει ότι εκείνοι, που ζουν μέσα στην εκκλησία, όσο πιο σωστά ζουν μέσα στην εκκλησία, τόσο πιο πολύ δεν χορταίνουν να λένε το «Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος». Αφήστε εκείνους, που «δεν ξέρουν την πόρτα της εκκλησίας», να λένε εκείνη την γελοία παροιμία ότι «το πολύ Κύριε ελέησον το βαριέται ο Θεός». Ο άνθρωπος που γνώρισε τον Θεό, αγάπησε τον Θεό, πίστεψε στον Χριστό και κατάλαβε το νόημα της Αναστάσεως του Χριστού, ούτε το «Κύριε ελέησον» βαριέται, ούτε το «Χριστός Ανέστη».

Τη χαρά της Αναστάσεως την εκφράζουν ένα σωρό τροπάρια με διαφορετικά βέβαια λόγια, παραδείγματος χάριν: «Ο Αγγελος εβόα τη Κεχαριτωμένη· Αγνή, Παρθένε χαίρε, και πάλιν ερώ χαίρε», πόσες φορές να το πω; Αναρωτιέται ο Άγγελος. Όσες φορές και να το πω, «Παναγία μου, χαίρε! ο σος Υιός ανέστη, τριήμερος εκ τάφου» λίγες είναι μπροστά στο μέγεθος του μυστηρίου. Ένα άλλο τροπάριο λέει: «Νυν», όλα, με την Ανάσταση του Κυρίου, «πεπλήρωται φωτός, ουρανός τε και γη και τα καταχθόνια». Και σε ένα άλλο τροπάριο δοξάζουμε τον Χριστό και λέμε: «Χαίρετε λαοί και αγαλλιάσθε, ότι ο Χριστός, ο Σωτήρ ημών, ανέστη εκ νεκρών. Χαίρετε λαοί και αγαλλιάσθε!». Και όλη γενικά η υμνολογία μας, αυτή την εποχή, είναι γεμάτη από την έκφραση της χαράς της Αναστάσεως.



## **Πότε ο θάνατος φαίνεται μαυρίλα;**

Γιατί, αδελφοί μου; Επειδή είναι Άνοιξη λένε μερικοί πολύ απερίσκεπτα. Αλλά μέσα στην Εκκλησία, δεν είναι η χαρά για τα λουλούδια, ούτε για τις πεταλούδες, ούτε για την καρποφορία της γης. Για άλλο χαίρουμε. Το πικρότερο πράγμα στον κόσμο είναι ο θάνατος και το γλυκύτερο είναι η ζωή. Ο άνθρωπος προτιμά να ζει, έστω και λειψός. Προτιμά να ζει, έστω και στο κρεβάτι του πόνου, έστω και κατάκοιτος, έστω και με καρκίνο, προτιμά να ζει παρά να πεθάνει. Γλυκιά η ζωή και ο θάνατος μας φαίνεται μαυρίλα.

Πότε ο θάνατος φαίνεται μαυρίλα; Όταν είναι μαυρίλα η ψυχή του ανθρώπου. Έχουμε δυο ζωές και δυο θανάτους. Η μια ζωή είναι του σώματος και η άλλη είναι η κατά Θεόν ζωή. Και επειδή ο Θεός είναι ο αληθινός και τα πλάσματα τα φθαρτά είναι όλα ψεύτικα, το λέμε ότι και η ζωή μας πάνω στην γη ψεύτικη είναι. Αληθινή είναι η ζωή του Θεού μέσα μας, όχι αυτή η εξωτερική που ζούμε. Και θάνατος πραγματικός δεν είναι ο θάνατος του σώματος. Θάνατος αληθινός είναι ο χωρισμός του ανθρώπου από τον Θεό. Ο Θεός είναι η ζωή, λέει αποφθεγματικά ο Άγιος Βασίλειος: Όσο πιο κοντά είναι ο άνθρωπος στο Θεό, στη ζωή, τόσο πιο πολύ έχει ζωή. Και όσο απομακρύνεται από το Θεό, τη ζωή, τόσο περισσότερο πλησιάζει τον θάνατο. Και όταν αποκοπεί από τον Θεό, μέσα του υπάρχει μόνο η μαυρίλα του θανάτου και η προσδοκία του αιώνιου θανάτου στην ατελεύτητη κόλαση που έστω και αν την διαγράφει κανείς, υπάρχει. Και εκείνοι που την διαγράφουν θα βρεθούν πιο άσχημα εκεί.

## **Βρύση ζωής, πηγή ζωής**

Ο Θεός όμως, ο εύσπλαχνος και πολυέλεος, βλέποντας τις αμαρτίες μας και τον χωρισμό μας από την πηγή της ζωής και τον θάνατό μας τον ψυχικό, έστειλε τον Μονογενή Του Υιό στον κόσμο. Όπως λέει ένα τροπάριο της εορτής του Αγίου Αποστόλου Θωμά, θεράπευσε το μέγα τραύμα που ήταν και είναι ολόκληρος ο άνθρωπος. Τι χειρότερο πράγμα μπορεί να υπάρξει, από το τραύμα της ψυχής που φέρνει τον αιώνιο θάνατο;

Πώς το θεράπευσε το μέγα τραύμα; Θυμάστε ένα τροπάριο από τα εγκώμια του Επιταφίου; «Ωσπερ πελεκάν, τετρωμένος την πλευράν Σου Λόγε Σους θανόντας παίδας εζώωσας, επιτάξας ζωτικούς αυτοίς κρουνοούς». Όπως ο πελεκάνος όταν δει τα παιδιά του να τα έχει τσιμπήσει φίδι και με το



δηλητήριο του φιδιού να κινδυνεύουν να ψοφήσουν, τρυπάει την πλευρά του και τα ποτίζει το αίμα του που είναι φάρμακο που εξουδετερώνει το δηλητήριο του φιδιού, έτσι και εσύ ήρθες Χριστέ μου και άνοιξες την πλευρά Σου, και από τις πληγές σου στα χέρια Σου και στα πόδια Σου, από όλες τις πληγές Σου έσταξες μέσα στις ψυχές μας ζωτικούς κρουνοίς. Δηλαδή, μια βρύση ζωής, πηγή ζωής, για να πίνουμε και να αποκτάμε την αληθινή ζωή, με το Αίμα του Χριστού.

Ένα άλλο τροπάριο της αγίας αυτής εορτής λέγει: Άνοιξες, Χριστέ μου, την πλευρά Σου και έβαλε ο Θωμάς το δάχτυλο του στην πλευρά Σου, από την οποία όταν την τρύπησε ο Ρωμαίος στρατιώτης, βγήκε «το αίμα το ύδωρ το Βάπτισμα». Το αίμα είναι η Θεία Ευχαριστία, και το ύδωρ είναι το Βάπτισμα. Όλα όσα μας αγιάζουν προέρχονται από τον Χριστό.

### **Ένας διαφορετικός Πατέρας**

Αλλά, αδελφοί μου, μέσα στην καρδιά μας, του κάθε ανθρώπου την καρδιά, που το μυαλό του είναι σκοτισμένο από την αμαρτία, γεννιέται το ερώτημα: Μα, ήταν Σωτήρας μας ο Χριστός; Ή μήπως ήταν ένας άνθρωπος που πέθανε και αυτός, όπως πεθαίνουν όλοι; Και για να μας αποδείξει ο Πολυεύσπλαχνος Θεός ότι ο Χριστός είναι ο Σωτήρας μας, «Ανέστη ο Χριστός εκ νεκρών πατήσας τον θάνατον» και αναδείχτηκε νικητής του θανάτου.

Ποιος μπορεί να αναστηθεί μόνος του από τους νεκρούς;

Τον Χριστό δεν Τον ανέστησε κανείς, ανέστη μοναχός του. Γιατί δεν ήταν ποτέ πεθαμένος αλλά ήταν πάντοτε ζωή και ζωοποιός και ζωοδότης. Και εμφανίσθηκε στους Αγίους Αποστόλους Του, που ούτε Τον πίστευαν πια, ούτε Τον περίμεναν, είχαν απογοητευτεί για όλα, και τους είπε: «χαίρετε!». Η μεγαλύτερη χαρά είναι η Ανάσταση, γιατί επισφραγίζει εκείνο που έδωσε ο Χριστός με τον Σταυρό Του και με τον θάνατό Του, την απολύτρωση, με το Αίμα Του και το ύδωρ του Βαπτίσματος.

Είδαν και έπαθαν οι Απόστολοι να το πιστέψουν. Άκουγαν και δεν πίστευαν, μέχρι που είδαν τον Χριστό μπροστά τους. Και μετά το έλεγαν στον Απόστολο Θωμά, που έλειπε.

-Θωμά, είδαμε τον Κύριο.

-Εάν δεν τον δω με τα μάτια μου, δεν το πιστεύω. Οι πεθαμένοι δεν ανασταίνονται. Τέτοια πράγματα δεν έχουν γίνει ποτέ. Δεν σας πιστεύω.



-Βρε, Θωμά, ποιόν δεν πιστεύεις, εμένα, τον Απόστολο Πέτρο; Σου είπα ποτέ ψέματα; Σε κορόιδεψα ποτέ; Δεν έπαιξα ούτε με τα μικρά και με την καρδιά σου θα παίξω; Με την ζωή σου θα παίξω;

Του έλεγε ο άγγελος ο επίγειος, ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος:

-Θωμά, αδελφέ, πότε φέρθηκα σε άνθρωπο ύπουλα, αστεία, πονηρά, που θα παίξω με σένα σ' αυτό το μεγάλο θέμα;

Αλλά ο Θωμάς δεν πείθονταν με τίποτε. «Εάν μη ίδω και εάν δεν βάλλω το δάχτυλο μου στην πλευρά Του και στις πληγές Του, στα χέρια Του και στα πόδια Του, δεν θα πιστέψω».

Μετά από οχτώ μέρες, ενώ κυλούσε έτσι η ζωή των Αποστόλων, να «γκρινιάζουν» οι δέκα και να λένε στον ένα, «είδαμε τον Χριστό αναστημένο» και αυτός να μην πιστεύει, ήρθε πάλι ο Χριστός ανάμεσα τους. Και τι έγινε τότε; Ας το πούμε με ένα παράδειγμα που συμβαίνει με μας. Όταν ένας πατέρας λέγει κάτι στο παιδί του και αυτό του απαντά «δεν σε πιστεύω, πατέρα», ο πατέρας σηκώνει το χέρι του, του κοπανάει μια καρπαζιά και του λέει: «Φάτην, παλιόπαιδο, για να δεις που δεν πιστεύεις». Αλλά ο Χριστός δεν είναι σαν εμάς. Είναι καλλίτερος και στοργικότερος. Λέει ένα τροπάριο: Σε δοξάζουμε και Σε ευχαριστούμε, Χριστέ μου, διότι όπως μακροθύμησες την στιγμή που σε ράπιζε ο δούλος, έτσι μακροθύμησες και τότε που ο μαθητής Σου και Απόστολος Σου ζητούσε, «ντε και καλά» να βάλλει το δάχτυλο του στην πλευρά Σου. Ναι Κύριε, μακροθύμησες και του έδειξες όλη την συγκατάβαση Σου και την στοργή Σου. Και του είπες: Έλα, Θωμά, φέρε το δάχτυλο σου και βάλε το στην πλευρά Μου, βάλε το στα χέρια Μου και στα πόδια Μου και δες ότι είμαι ζωντανός, ότι δεν είμαι φάντασμα, ότι είναι αλήθεια η Ανάσταση Μου, «και μη γίνου άπιστος». Δεν είναι σωστό να ακούς για Ανάσταση και να μην πιστεύεις.

Ο Θωμάς κατάλαβε το λάθος του και φώναξε: «ο Κύριός μου και ο Θεός μου!». Τα ίδια λόγια, διαφορετικά κάπως, τα λέμε και εμείς ψάλλοντας: «Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας, και τοις εν τοις μνήμασι, ζωήν χαρισάμενος». Ή αλλιώς: «Χριστός Ανέστη! Αληθώς Ανέστη!»

Δεν είδε μόνο ο Θωμάς τον Χριστό. Τον είδαν και οι άλλοι Απόστολοι. Τον είδαν ακόμα πεντακόσιοι φίλοι του Χριστού πιστοί, και πολύς άλλος κόσμος. Μετά έκανε και κάτι άλλο ο Χριστός. Είπε στους μαθητές Του: Σας δίνω δύναμη και εξουσία. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη». Και όχι μόνο αυτό, αλλά να ξέρετε ότι ό,τι ζητάτε στο όνομα Μου θα γίνεται. Θα ακουμπάτε τα χέρια σας πάνω σε αρρώστους και θα γίνονται καλά, θα ανασταίνονται νεκροί, θα διώχνετε δαιμόνια. Και από τότε, μέχρι σήμερα είναι πλημμυρισμένος ο κόσμος από το αναστάσιμο φως και τα θαύματα των αγίων.



Λοιπόν, επιτρέπεται να ακούει κανείς για την Ανάσταση του Χριστού και να μην πιστεύει;